

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญอย่างยิ่งของนานาประเทศ ซึ่งได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งในขณะนี้การเสพยาเสพติดกำลังระบาดอยู่ในสหรัฐอเมริกา ยุโรป และมีการแพร่หลายอย่างกว้างขวางแม้แต่ประเทศในภูมิภาคเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี ก็ประสบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเหล่านี้ สำหรับประเทศไทยแล้วการระบาดได้ขยายตัวครอบคลุมทุกพื้นที่ของประเทศ และเพิ่มความรุนแรงมากขึ้น จากข้อมูลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ช่วง 2 เดือน ตั้งแต่ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 ถึงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2546 จับผู้กระทำผิดได้ 45,436 ราย ผู้ต้องหา 46,776 คน ยึดของกลาง 14,473,216 เม็ด ยึดทรัพย์สินได้ 708,104,410 บาท อยู่ระหว่างดำเนินการอีกกว่า 2,600 ล้านบาท ข้อมูลของ ป.ป.ส. ระบุว่า การค้ายาบ้ามีผลประโยชน์หมุนเวียนไม่ต่ำกว่าปีละ 2 หมื่นล้านบาท 2 เดือนแรก จับยาบ้าได้ 14 ล้านเม็ด ยึดทรัพย์สินคิดเป็นมูลค่ากว่า 3 พันล้านบาท (วิวัฒน์ หมั่นกินยา และ กอสิทธิ์ กองโถม. 2546 : 30) และมีข้อมูลการยืนยันการแพร่ระบาดในกลุ่มวัยรุ่นที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จากจำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลทั่วประเทศซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกภาค จากจำนวน 38,864 ราย ในปี พ.ศ. 2537 เพิ่มเป็น 66,760 ราย ในปี พ.ศ. 2540 (กรมการแพทย์. 2540 : 16)

สำหรับการระบาดของยาเสพติดในหมู่เยาวชนของชาตินั้นได้แพร่ระบาดเข้าสู่กลุ่มเยาวชนทุกระดับอย่างรวดเร็ว ตั้งแต่ พ.ศ. 2531 เป็นต้นมาปัญหาสารเสพติดได้ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น และจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมการผลิต การลักลอบค้า และการใช้สารเสพติดในรูปแบบต่างๆ ในสถานศึกษามีปรากฏให้เห็นทั้งรายงานทางวิชาการและข่าวสารทางสื่อมวลชนเสมอมา เนื่องจากมีความซับซ้อนในโครงสร้างจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี ซึ่งจะส่งผลต่อการแพร่ขยายตัวของสารเสพติดที่เพิ่มสูงขึ้น มีทั้งในรูปแบบการออกฤทธิ์ของตัวยานและกลุ่มผู้ติดยาเสพติดที่ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ (สำนักงานพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. 2542 ก : 1) โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการใช้ยาเสพติดของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งมีการใช้ยาเสพติดที่ร้ายแรงเกือบทุกประเภท ได้แก่ กัญชา ยาบ้า และเฮโรอีน ปัญหาการแพร่ระบาดของยาบ้าในกลุ่มนักเรียนมีการระบาดมากขึ้นในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ซึ่งปัญหาไม่ได้มีแต่

การใช้ยาเสพติดในสถานศึกษาเท่านั้น แต่ยักรวมถึงการที่นักเรียนนักศึกษาได้มีส่วนเข้าไปเป็นผู้ขายให้กับเพื่อนนักเรียนด้วยตนเอง มีทั้งลักษณะของการขายเพื่อหารายได้สำหรับการซื้อหา ยาเสพติดมาใช้ของตนเอง และการขายในลักษณะของการเป็นส่วนหนึ่งของขบวนการค้ายาเสพติดรายย่อยที่ปลอมตัวเป็นนักเรียน โดยเข้าไปในสถานศึกษา แต่สิ่งที่น่าสนใจสำหรับเยาวชนกลุ่มนี้ คือ การสูญเสียทรัพยากรที่สำคัญที่เป็นกำลังแรงงานของชาติในอนาคต ความล้มเหลวทางการศึกษา ความเสียหายทางเศรษฐกิจในครอบครัวที่คาดหวังการมีงานทำของลูกหลาน หลังจากจบการศึกษา ปัญหาสุขภาพร่างกายอันเนื่องมาจากการใช้ยาเสพติด และโรคร้ายแรงอันเนื่องมาจากการมั่วสุมใช้ยาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการติดเชื้อโรคเอดส์ของนักเรียนนักศึกษา (สำนักงานพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. 2542 ข : 3)

สำนักงานพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (2542 ก : 28-29) ได้ทำรายงานเกี่ยวกับการบำบัดรักษาเสพติด พบว่า จำนวนนักเรียนที่เข้ารับการบำบัดรักษาในช่วง 5 ปี มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยประมาณร้อยละ 80 ของนักเรียนที่เข้าบำบัดรักษาเป็นผู้ป่วยรายใหม่ ที่ไม่เคยเข้ารับการบำบัดรักษามาก่อน ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีนักเรียนที่เสพยาเสพติดรายใหม่เพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกปี ส่วนประเภทของยาเสพติดที่แพร่ระบาดในกลุ่มนักเรียน ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่าง ชัดเจน โดยเมื่อ 5 ปีก่อนเฮโรอีนเป็นยาเสพติดที่ระบาดมากที่สุด ประมาณร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่เข้ารับการบำบัด และสารระเหยมีสัดส่วน รongลงมา ประมาณร้อยละ 10 แต่แนวโน้มหลังจากนั้นเฮโรอีนได้ลดสัดส่วนการแพร่ระบาดลดลง แต่กลับมีการระบาดของ ยาบ้าเพิ่มสูงขึ้นอย่างน่าวิตก คิดเป็นร้อยละ 70 ของผู้เข้าบำบัดรักษาทั้งหมด ซึ่งกำลังเป็นแนวโน้มที่สำคัญของการแพร่ระบาดในกลุ่มนักเรียนในอนาคต ยิ่งกลุ่มนักเรียนได้เปลี่ยนวิธีการเสพยาบ้าจากการกินแบบดั้งเดิมไปสู่การสูบควัน ยิ่งทำให้นักเรียนจะกลายเป็นผู้เสพยาบ้ามากขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ รัตนภรณ์ อัครธรรมรัตน์ และคณะ (2539 : 34) พบว่าการแพร่ระบาดของสารเสพติดที่พบมากที่สุดในโรงเรียน เป็นสารเสพติดประเภทยาบ้า คิดเป็นร้อยละ 24.4 รongลงมา คือ กัญชาและสารระเหย คิดเป็นร้อยละ 23.9 และ 20.0 ตามลำดับ ส่วนสาเหตุการติดยาเสพติดของกลุ่มนักเรียน จากการศึกษาของกรรณิกา ศรีสัตย์รสนา (2542 : 46) พบว่า สาเหตุที่นักเรียนติดยาเสพติดมากที่สุดคือ เพราะอยากทดลอง คิดเป็นร้อยละ 55.0 รongลงมา คือปัญหาครอบครัว การถูกชักชวน การถูกบีบบังคับ ตามลำดับ และการถูกหลอกลวงน้อยที่สุด ส่วนกลุ่มบุคคลที่มีระดับความรุนแรงของการใช้ยาเสพติดในโรงเรียน พบว่า เป็นกลุ่มเสี่ยง คิดเป็นร้อยละ 38.8 รongลงมาเป็นกลุ่มที่ใช้เป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 27.5 นอกจากนี้ยังพบว่า

ช่องทางที่ยาเสพติดระบาดเข้าในโรงเรียน คือมีนักเรียนนำเข้ามาเองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75 และน้อยที่สุด คือครูเป็นผู้จำหน่ายเอง คิดเป็นร้อยละ 0.6

จากการสำรวจในปี พ.ศ. 2542 พบว่า มีเด็กไทยติดยาเสพติดทั่วประเทศถึง 660,290 คน เป็นเด็กในโรงเรียนจำนวน 190,000 คน ซึ่งเป็นเด็กในโรงเรียนอาชีวศึกษา ร้อยละ 45.06 โรงเรียนมัธยม ร้อยละ 26.05 โรงเรียนประถมศึกษา ร้อยละ 24.08 (สมพงษ์ จิตระดับ, 2543 : 5) โดยพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั่วประเทศเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จำนวน 41,041 คน แยกเป็น ยาบ้า ร้อยละ 32.4 สารระเหย ร้อยละ 29.4 กัญชา ร้อยละ 29.2 ยาอี ร้อยละ 2.9 ผิ่น ร้อยละ 3.4 เฮโรอีน ร้อยละ 2.0 และโคเคน ร้อยละ 0.7 (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2543 : 90-94) และจากรายงานของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2545 : 1-2) ได้สรุปประมาณการจำนวนนักเรียนนักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ปี 2544 จำแนกตามระดับชั้นและชนิดของยาเสพติด พบว่า

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาบ้า จำนวน 2,772 คน รองลงมาเป็นกัญชาและสารระเหย คิดเป็นจำนวน 1,374 คน และ 531 คน ตามลำดับ
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาบ้า จำนวน 13,326 คน รองลงมา ได้แก่ กัญชา และสารระเหย คิดเป็นจำนวน 8,232 คน และ 5,382 คน ตามลำดับ
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาบ้า จำนวน 30,414 คน รองลงมา คือ กัญชา และยาากล่อมประสาท คิดเป็นจำนวน 24,477 คน และ 11,772 คน ตามลำดับ
4. นักเรียนระดับ ปวช. เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาบ้า คิดเป็นจำนวน 13,433 คน รองลงมา คือ กัญชา และยาากล่อมประสาท คิดเป็นจำนวน 10,771 คน และ 5,808 คน ตามลำดับ
5. นักเรียนระดับ ปวส. เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาบ้า จำนวน 6,966 คน รองลงมา คือ กัญชา และยาากล่อมประสาท คิดเป็นจำนวน 6,497 คน และ 3,943 คน ตามลำดับ

และล่าสุดจากการสำรวจสถานศึกษาในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 27,494 แห่ง จากจำนวนทั้งสิ้น 29,827 แห่ง จำนวนนักเรียน 5,383,134 คน มีนักเรียนกลุ่มเสี่ยงจำนวน 7,147 คน กลุ่มเสพ จำนวน 19,839 คน โดยแยกเป็น ติดเหล้าและบุหรี่จำนวน 18,762 คน กัญชา 62 คน ยาบ้า 414 คน สารระเหย 514 คน กระท่อม โคลเคน และอื่นๆ 614 คน ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีจำนวน 11,704 คน

จึงเป็นที่น่าวิตกว่าจะเป็นข้อบ่งชี้ถึงอันตรายร้ายแรงบั่นทอนเศรษฐกิจ ความสุขสงบในสังคม อีกทั้งความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในส่วนของบุคคลพบว่า ยาเสพติดจะทำให้สมองเสื่อม ซึมเศร้า กังวล เลื่อนลอยและเป็นโรคจิตจากพิษยานั้นๆ ถึงแม้ว่าหลายๆ กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ จะได้ดำเนินการตามแผนป้องกัน ควบคุม และปราบปรามยาเสพติด โดยความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การรณรงค์ เพื่อกระจายความรู้ ข่าวสาร ไปสู่ประชาชนทั่วไป เพื่อให้ตระหนักถึงมหันตภัยและโทษของยาเสพติดอย่างมาก และที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่งคือมีการแพร่ระบาดในกลุ่มเด็กและเยาวชนวัยรุ่นที่จะเติบโตเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต ดังนั้นรัฐบาลของ พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร จึงได้มอบนโยบาย มาตรการ และแนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด ขั้นแตกหัก โดยใช้นโยบายในการเตรียมการ วันที่ 16-31 มกราคม พ.ศ. 2546 และเริ่มลงมือดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 ถึงวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2546 โดยรัฐบาลคาดหวังว่าจะให้ยาเสพติดลดลงภายใน 3 เดือน (วิวัฒน์ หมั่นกันยา และ ก่อสิทธิ์ กองโหม. 2546 : 30)

กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ได้ตระหนักและห่วงใยในปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชนนักเรียน นักศึกษา ทั้งในและนอกสถานศึกษาซึ่งอยู่ในการดูแลรับผิดชอบ กระทรวงศึกษาธิการได้ตอบสนองนโยบายของรัฐบาลปัจจุบัน โดยปรับแผนยุทธศาสตร์เพื่อการส่งเสริมการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ประสบความสำเร็จ โดยตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ (ปปส.ศธ.) ซึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดกรอบนโยบายและแนวทางดำเนินงาน พิจารณาให้ความเห็นชอบในการกำหนดกรอบนโยบายแนวทางดำเนินงาน พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงาน โครงการ และงบประมาณ ตลอดจนส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานสังกัด (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2543 : 22)

อำเภอจันทหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ก็เป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยการแพร่ระบาดจะเป็นปัญหาของผู้เสพเป็นส่วนใหญ่ การแพร่ระบาดจะเป็นการแพร่ระบาดในหมู่เยาวชนและกลุ่มผู้ใช้แรงงานเป็นหลัก ซึ่งในกลุ่มเยาวชนเป็นการเสาะหาจากแหล่งอื่นที่มีพื้นที่อยู่อำเภอข้างเคียง จากการรายงานของสำนักงานป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2546 : 8-9) ได้รายงานสถานการณ์ยาเสพติดในสถานศึกษา ในส่วนของอำเภอจันทหาร ระหว่างปี 2543-2545 พบว่า มีนักเรียนเคยมีพฤติกรรม

เกี่ยวข้องกับสารเสพติด ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยกลุ่มนักเรียนที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการเสพยาบ้า สูบบุหรี่ ร้อยละ 18.3 ดื่มสุรา เบียร์ หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ร้อยละ 40.4 สูบสารระเหย ร้อยละ 1.4 เสพยาบ้า ร้อยละ 0.4 เสพเฮโรอีน หรือ ผงขาว ร้อยละ 0.3 ส่วนนักเรียนที่เคยมีประสบการณ์ในการเสพยาบ้า พบว่า นักเรียนกลุ่มนี้สูบบุหรี่ ร้อยละ 80.8 ดื่มสุรา เบียร์ หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ร้อยละ 89.0 สูบสารระเหย ร้อยละ 13.6 เสพยาบ้า ร้อยละ 54.3 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม แล้วจะเห็นได้ว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการเสพยาบ้า จะมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับสารเสพติดชนิดอื่นๆ ในอัตราส่วนที่มากกว่ากลุ่มนักเรียนที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการเสพยาบ้า อัตราส่วนที่เห็นว่ามีแตกต่างกันชัดเจนของนักเรียนในกลุ่มที่เคยมีประสบการณ์ในการเสพยาบ้าจะมีพฤติกรรมสูบบุหรี่ การเสพสุรา เบียร์ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่ากลุ่ม นักเรียนที่ไม่เคยเสพยาบ้าหลายเท่า นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มนักเรียนที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการเสพยาบ้าเห็นว่ามีเพื่อนในสถานศึกษาเดียวกับนักเรียนสูบบุหรี่ ร้อยละ 56.6 ดื่มสุรา เบียร์ และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ร้อยละ 57.4 เห็นเพื่อนเสพสารระเหย ร้อยละ 21.7 เห็นเพื่อนเสพยาบ้า ร้อยละ 45.5 สำหรับนักเรียนที่เคยมีประสบการณ์ในการเสพยาบ้า เห็นว่าเพื่อนในสถานศึกษาเดียวกับนักเรียนที่สูบบุหรี่ ร้อยละ 91.6 เห็นเพื่อนในโรงเรียนดื่มสุรา และเบียร์ ร้อยละ 82.6 เห็นเพื่อนเสพสารระเหย และ ร้อยละ 29.6 เห็นเพื่อนเสพยาบ้า เมื่อพิจารณาด้านอายุ พบว่า นักเรียนที่ติดยาเสพติด มีอายุมากกว่า 18 ปี ร้อยละ 26.5 รองลงมานักเรียนมีอายุระหว่าง 14-18 ปี ร้อยละ 11.8 และนักเรียนอายุต่ำกว่า 13 ปี ร้อยละ 7.5 กลุ่มนักเรียนที่เสพยาบ้าอยู่แต่นานๆ ครั้ง นักเรียนกลุ่มนี้พบว่ามีอายุมากกว่า 18 ปี ร้อยละ 4.1 รองลงมามีอายุระหว่าง 16-18 ปี ร้อยละ 4.1 กลุ่มนักเรียนที่เสพยาบ้าทุกเดือนพบว่า มีอายุระหว่าง 14-15 ปี ร้อยละ 0.2

จากผลการศึกษาข้างต้นชี้ให้เห็นว่า ยาเสพติดได้แพร่ระบาดเข้าสู่โรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมากที่สุด คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมีแนวโน้มว่าจะแพร่ระบาดเข้าสู่โรงเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มากขึ้น ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องหาทางป้องกันและแก้ไขไม่ให้ยาเสพติดลุกลามเข้าสู่โรงเรียนมากไปกว่านี้ โดยดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน ตามนโยบายที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดมีการเฝ้าระวัง ติดตาม และรายงานผลให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบเป็นระยะๆ โดยเฉพาะโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจะเกิดปัญหาเสพติดมาก และเกิดปัญหานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังเข้าสู่วัยรุ่นเกิดการลอกเลียนแบบที่ผิดๆ จากรุ่นพี่ในโรงเรียนหรือในหมู่บ้านหรือ

ชุมชนที่อาศัยอยู่ ผู้วิจัยจึงต้องการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อที่จะได้ทราบว่าโรงเรียนมีการดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสาพิศด ต่อนักเรียนทั้งสองระดับนี้เหมือนหรือต่างกันหรือไม่

ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอจ้งหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการปฏิบัติตามนโยบายการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสาพิศดของนักเรียนระดับประถมศึกษา จึงมีความต้องการทำการศึกษาคำเนินการ ป้องกันปัญหาเสาพิศดในสถานศึกษาตามนโยบายในกรอบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ผลที่ได้จากการศึกษาจะได้เป็นข้อมูลเพื่อหาแนวทางในการปฏิบัติให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และนักเรียน ต่อการ ดำเนินงานการป้องกันปัญหาเสาพิศดในสถานศึกษาของอำเภอจ้งหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นนักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ต่อการดำเนิน งานการป้องกันปัญหาเสาพิศดในสถานศึกษาของอำเภอจ้งหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสาพิศดในสถานศึกษา ในอำเภอ จ้งหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษา กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นต่อการ ดำเนินงานการป้องกันปัญหาเสาพิศดในสถานศึกษา แตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษานโยบายและมาตรการของกระทรวงศึกษาธิการ ในการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสาพิศดในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2544 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 10) ได้สรุปเป็นกรอบแนวคิดออกเป็น 5 ด้าน คือ

1. ด้านการจัดทำโครงการ

1.1 กำหนดให้บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ
แก้ไขปัญหายาเสพติด

1.2 การสำรวจการติดยาของนักเรียน

1.3 การประชุมชี้แจงแก้ไขปัญหายาเสพติด

1.4 การกำหนดให้มีโครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน

1.5 การใช้มาตรการที่เหมาะสมต่อนักเรียนที่ติดยา

2. ด้านบุคลากรที่รับผิดชอบ

2.1 จัดครูให้เหมาะสมกับงานป้องกันแก้ไขยาเสพติดในโรงเรียน

2.2 การกำหนดให้มีนักเรียนรับผิดชอบแก้ไขปัญหายาเสพติด

2.3 แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันแก้ไขยาเสพติดในโรงเรียน

2.4 ทำการฝึกอบรมนักเรียนให้เป็นผู้ดำเนินการป้องกันแก้ไขยาเสพติดในโรงเรียน

2.5 ครูและนักเรียนดูงานนอกสถานศึกษาในการป้องกันแก้ไขยาเสพติด

3. ด้านการจัดกิจกรรม

3.1 กิจกรรมแก้ไขปัญหายาเสพติดแก่นักเรียนในสถานศึกษา

3.2 การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

3.3 การสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดในทุกวิชา

3.4 เชิญวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในโรงเรียน

3.5 จัดให้มีการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด

3.6 จัดให้การอบรมจริยธรรมเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด

4. ด้านการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานสาธารณสุข ตำรวจ

ทหาร เครือข่ายองค์กรในชุมชน และสถาบันศาสนาเพื่อร่วมกันป้องกันยาเสพติด

5. ด้านการกำกับติดตามผลการปฏิบัติงาน

5.1 การจัดตั้งคณะกรรมการติดตามผลการปฏิบัติงาน

5.2 การควบคุมความประพฤติของนักเรียน

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

แผนภูมิที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 30 คน และครูผู้สอนจำนวน 30 คน รวม 60 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 626 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 661 คน รวมนักเรียนจำนวน 1,287 คน จากโรงเรียนในอำเภอจังหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ปีการศึกษา 2546

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นแยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 30 คน และครูผู้สอนจำนวน 30 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 144 คน และมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 152 คน รวม 356 คน ได้มาจากการเปิดตาราง เครซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608; อ้างอิงมาจาก บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 187)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

3.1 ตัวแปรต้น คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และนักเรียน

3.2 ตัวแปรตาม คือ นโยบายและมาตรการของกระทรวงศึกษาธิการ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2544 ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำโครงการ ด้านบุคลากรที่รับผิดชอบ ด้านการจัดกิจกรรม ด้านการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และด้านการกำกับติดตามผลการปฏิบัติงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา) ในอำเภอจังหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ยาเสพติด หมายถึง ยาหรือสารเคมีซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายแล้ว มีความต้องการยาหรือสารเคมีเพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมในที่สุด

นโยบาย หมายถึง นโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ 10 ข้อ เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ใน “สถานศึกษาปลอดยาเสพติด ในปีการศึกษา 2544”

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ของโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอจังหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ปีการศึกษา 2546

ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่รับผิดชอบโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในอำเภอจังหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ปีการศึกษา 2546

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3) ที่ศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอจังหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ปีการศึกษา 2546

การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด หมายถึง การจัดกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา โดยยึดถือนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลัก

แนวทางการป้องกันปัญหายาเสพติด หมายถึง วิธีการหรือกิจกรรมที่ดำเนินงานกับกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มเสี่ยงในการเสพยา เพื่อยับยั้งและป้องกันการระบาดของยาเสพติด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ในอำเภอจังหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
2. เป็นข้อเสนอเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป